

Meðganga og Staphylococcus lugdunensis

Á innan við einu ári hafa rekið á fjörur mínar tvær þungaðar konur, búsettar á sitt hvoru landshorninu, í auka mæðraskoðun vegna verkja og óþæginda. Báðar lýstu svipuðum einkennum. Voru þær gengnar yfir 34 vikur og áttu von á öðru barni. Báðar konurnar voru með þrýstingsverki/samdrætti og eymsli yfir legi, þrýsting niður í leggöng auk ríkulegrar gulgrænleitrar útferðar. Héldu þær jafnvel að legvatn væri farið að renna, sem ekki reyndist vera. Eðlileg lífsmörk mældust hjá þeim og hjartsláttarrit voru eðlileg. Vegna einkenna var tekið stök frá leggöngum og sent í ræktun, næmispróf og talningu (RNT). Hjá annarri konunni var strokið endurtekið og sent til Reykjavíkur í nánari skoðun, þar sem erfitt var að greina sýnið.

Niðurstöður ræktunar hjá báðum þessum konum sýndu að þær voru með *Staphylococcus lugdunensis* í leggöngum. Kemur það heim og saman við lýsingu kvennanna á útferðinni sem var gulgrænleit eins og einkennir vöxt *S. lugdunensis* (Babu og Oropello, 2011).

Næmi var fyrir venjulegum sýklalyfjum eins og penicillini og erythromycini. Fengu þær báðar sýklalyf á meðgöngunni og fór fljótlega að líða betur og urðu einkennalausar. Önnur kvennanna hefur fætt þegar þetta er skrifað og gekk fæðing eðlilega fyrir sig. Ekki var merki um sýkingu hjá konu eða barni í kjölfar hennar. Hin er enn í meðgöngu, en líður mikið betur og upplifir ekki lengur þau einkenni sem hún lýsti við komu í mæðraverndina.

Staphylococcus lugdunensis er grampósítív baktería, coagulase negatív, sem fyrst var lýst af Freney og félögum árið 1988. Er nafn hennar dregið af latnesku heiti borgarinnar Lyon í Frakklandi, þar sem hún greindist fyrst (Babu og Oropello, 2011; Shah o.fl., 2010). Hefur verið sýnt fram á að *S. lugdunensis* tengist sýkingum í hjartapeli, blóði, veldur bráða ígerðum (septic shock og toxic shock syndrome), bráðum munnsýkingum og þvagfærasýkingum. *Staphylococcus lugdunensis* er einnig þekktur orsakavaldur fyrir sýkingum í liðum, beinum og húð, ekki síst í tengslum við skurðaðgerðir, svo og í taugakerfi, það er mænu og heila. Þá hefur *S. lugdunensis* verið tengd alvarlegum sýkingum hjá mæðrum eftir fæðingu, hefur ræktast úr legvatni við keisaraskurð og þekkt fyrir að valda nýburasýkingum (Marchocki o.fl., 2013; Shaaban, Choo og Sensakovic, 2011; Shah o.fl., 2010; Srun o.fl. 2013). Þessir greinahöfundar taka þó fram að þörf sé á frekari rannsóknum tengdum *S. lugdunensis*. Sýnt hefur verið fram á að sýking af völdum *S. lugdunensis* hefur valdið fósturláti hjá kúm (Ardigò, D'Incau og Pongolini, 2014) og nefna höfundar að þessi baktería sé vangreind og ætti að hafa hana í huga þegar leitað er eftir orsökum sýkinga.

Í ýmsum þeim greinum sem hér er vitnað til er *S. lugdunensis* (Ardigò, D'Incau og Pongolini, 2014; Marchocki o.fl., 2013) talin vera oft misgreind sem *Staphylococcus aureus*. Kemur það heim

Björg Sigurðardóttir
Ljós móðir B.ed., M.Sc á
heilbrigðisstofnun Suðurnesja

og saman við það sem lífeindafræðingar þeir sem rannsökuðu þessi sýni sögðu. Nefndu þeir að *S. lugdunensis* væri jafnvel ekki greind rétt þar sem það þarf fleiri próf og lengri tíma til að greina hana en ýmsa ættingja hennar. Þess vegna sé gott að muna eftir tilvist hennar þegar staphylococcar greinast í sýnum (munnleg heimild Sigurlaug Þráinsdóttir, 23. október 2014).

Af þessari litlu samantekt um tvö atvik í mæðravernd á árinu 2014 sem tengjast *Staphylococcus lugdunensis* tel ég að hafa beri í huga að taka sýni frá leggöngum hjá konum á meðgöngu sem lýsa óþægindum og vanlíðan eins og raunin var í þessum atvikum og láta rækta og greina eins nákvæmlega og kostur er. Komi í ljós að þær greinist með *Staphylococcus lugdunensis* er rétt að meðhöndla þær með viðeigandi sýklalyfjum til varnar frekari einkennum og minnka með því líkur á að kona og barn veikist alvarlega.

HEIMILDASKRÁ

- Ardigò, P., D'Incau, M. og Pongolini, S. (2014, 7. október). Abortion in cattle due to infection with *Staphylococcus lugdunensis*. *Journal of Veterinary Diagnostic Investigation*. doi: 10.1177/1040638714550182
- Babu, E. og Oropello, J. (2011). *Staphylococcus lugdunensis*: The coagulase-negative staphylococcus you don't want to ignore. *Expert Review of Anti-infective Therapy*, 9(10), 901–907. doi: 10.1586/eri.11.110
- Marchocki, Z., Collins, K., Lehane, E., O'Reilly, P. og O'Donoghue, K. (2013). *Staphylococcus lugdunensis* cultured from the amniotic fluid at caesarean section. *Plos One*, 8(2): e56373. doi:10.1371/journal.pone.0056373
- Shaaban, H.S., Choo, H.F. og Sensakovic, J.W. (2011). A case of staphylococcus *lugdunensis* related pyomyoma occurring after caesarean section. *Journal of Global Infectious Diseases*, 3, 101–102.
- Shah, N.B., Osmon, D. R., Fadel, H., Patel, R., Kohner, P.C. Steckelberg J.M. o.fl. (2010). Laboratory and clinical characteristics of staphylococcus *lugdunensis* prosthetic joint infections. *Journal of Clinical Microbiology*, 5, 1600–1603. doi: 10.1128/JCM.01769-09.
- Srun, S., Sinath, Y., Seng, A.T., Chea, M., Borin, M., Nhem, S., o.fl. (2013, 15. ágúst). Surveillance of post-caesarean surgical site infections in a hospital with limited resources, Cambodia. *The Journal of Infection in Developing Countries* 7(8): 579–585 doi:10.3855/jidc.2981

